

สรุปผลการประชุม
คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
ครั้งที่ ๔
วันศุกร์ที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๕๘
ณ ห้องประชุมงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓

การประชุมคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญในครั้งนี้ ยังคงเป็นการพิจารณากรอบการจัดทำร่างรัฐธรรมนูญต่อจากการประชุมครั้งก่อน ซึ่งสรุปสาระสำคัญได้ ดังต่อไปนี้

๑. การพิจารณาการจัดทำร่างรัฐธรรมนูญตามกรอบของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ มาตรา ๓๕ (๔) (๙) และ (๑๐)

- ประเด็นมาตรา ๓๕ (๔) กลไกที่มีประสิทธิภาพในการใช้จ่ายเงินของรัฐให้เป็นไปอย่างคุ้มค่า และตอบสนองต่อประโยชน์ส่วนรวมของประชาชนโดยสอดคล้องกับสถานะทางการเงินการคลังของประเทศไทย และกลไกการตรวจสอบและเพดานการใช้จ่ายเงินของรัฐที่มีประสิทธิภาพ ที่ประชุมเห็นควรกำหนดหลักการในเบื้องต้นที่จะให้มีกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังซึ่งมีสาระสำคัญเกี่ยวกับกำหนดกรอบวินัยทางการเงินการคลังภาครัฐ ความมีประสิทธิภาพในการใช้จ่ายเงินงบประมาณ ความคุ้มค่า การแสดงที่มาที่ไปในการใช้จ่ายเงินแผ่นดิน และการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้บังคับ เป็นต้น ไว้ในร่างรัฐธรรมนูญ พร้อมทั้งพิจารณาความจำเป็นที่จะต้องมีองค์กรและกลไกในการทำหน้าที่ประเมินความคุ้มค่าในการใช้งบประมาณ ดังกล่าวด้วย

- ประเด็นมาตรา ๓๕ (๙) กลไกที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันมิให้มีการทำลายหลักการสำคัญที่รัฐธรรมนูญจะได้วางไว้ ที่ประชุมเห็นควรพิจารณากำหนดในร่างรัฐธรรมนูญให้ชัดเจนว่าเรื่องใดเป็นเรื่องที่จะสามารถแก้ไขได้ ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงหลักอำนาจสูงสุดของรัฐสภา (supremacy of parliament) หลักความเป็นกฎหมายสูงสุดของรัฐธรรมนูญ (supremacy of constitution) ประกอบด้วย

- ประเด็นมาตรา ๓๕ (๑๐) กลไกที่จะผลักดันให้มีการปฏิรูปเรื่องสำคัญต่างๆ ให้สมบูรณ์ต่อไปนั้น ที่ประชุมเห็นว่า เนื่องจากการปฏิรูปนั้นไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จในทุกด้านพร้อมกันได้ รวมทั้งเนื้อหาและกระบวนการในการปฏิรูปแต่ละเรื่องก็มีความแตกต่างกัน แต่เห็นว่ามีความจำเป็นต้องปฏิรูปในบางด้านให้เรียบร้อยก่อนที่จะมีการเลือกตั้งและควรปฏิรูปในบางเรื่องเสียก่อน โดยเฉพาะเรื่องที่เห็นว่ามีความสำคัญอันเป็นพื้นฐาน ในเรื่องอื่น ๆ ต่อไป ในการนี้ที่ประชุมได้มอบหมายให้กรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ที่มีความรู้ในเรื่องนี้ไปร่วมกันพิจารณาและสรุปผลการศึกษาเสนอต่อที่ประชุมต่อไป

๒. การพิจารณากรอบการร่างรัฐธรรมนูญตามความมุ่งหมายของคณะกรรมการฯ (คศช.)

- ประเด็นให้เป็นที่ยอมรับนับถือของสากล และต้องสอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน ประเพณี วัฒนธรรม และวิถีชีวิตของประเทศไทยและคนไทย ที่ประชุมเห็นว่าควรพิจารณากร่างรัฐธรรมนูญที่มีหลักการที่เป็นสากลแต่ต้องพิจารณาให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพปัจจุบันของประเทศไทยด้วย

- ประเด็นให้มีกลไกที่มีประสิทธิภาพในการปฏิรูปและสร้างความปรองดองให้เกิดขึ้นให้ได้โดยในส่วนการปฏิรูป ที่ประชุมเห็นว่าความมุ่งเน้นพิจารณาศึกษาถึงมูลเหตุของความขัดแย้งว่าเกิดจากสาเหตุใด ทั้งนี้ ที่ประชุมเห็นควรให้รอการพิจารณาประเด็นการปฏิรูปและสร้างความปรองดองไว้ก่อน พร้อมทั้งมอบหมายให้กรรมการร่างรัฐธรรมนูญที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านความมั่นคงไปร่วมพิจารณาศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาต่อไป

-ประเด็นให้มีมาตรการป้องกันไม่ให้การเมืองใช้อำนาจแสวงหาประโยชน์เพื่อตนเองและพวกร้องหรือใช้เงินแผ่นดินเพื่อสร้างความนิยมและความชอบธรรม โดยมิได้มุ่งหมายให้ประชาชนอยู่ดีมีสุขในระยะยาว จนเกิดความเสียหายแก่ประเทศชาติอย่างร้ายแรง และประเด็นการกำหนดแนวทางในการจัดทูลธิตและประพฤติมิชอบอย่างได้ผลนั้น ที่ประชุมเห็นว่า เป็นกรณีเดียวที่กับกรอบการจัดทำรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๓๕ (๗) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๙ ที่ได้มีการพิจารณาในการประชุมครั้งก่อนแล้ว จึงสามารถใช้แนวทางดังกล่าวในการดำเนินการจัดทำร่างรัฐธรรมนูญต่อไปได้

-ประเด็นการสร้างกลไกที่มีประสิทธิภาพเพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชนในอันที่ปกป้องผลประโยชน์ของประเทศ และร่วมกันรับรู้และรับผิดชอบต่อความเจริญและการพัฒนาประเทศและสังคมโดยรวม ที่ประชุมเห็นว่า โดยหลักการสมควรกำหนดไว้ในหมวดเรื่องสิทธิและเสรีภาพของบุคคลเป็นหลัก สำหรับในส่วนอื่น ๆ เป็นการกำหนดถึงวิธีการการมีส่วนร่วมดังกล่าวซึ่งจะไปพิจารณาในแต่ละส่วนต่อไป

นางสาวดวงจิตร ก่อเจริญวัฒน์

วิทยากรเชี่ยวชาญ

ผู้สรุปผลการประชุม

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง

เลขานุการกรรมการ คนที่สอง

ผู้ตรวจทาน